

כ"ט:

אין צדין פרק שלישי ביצה

עין משפט
גר מוצה

מסורת הש"ס

(א) ונכנסת כל יומי
(ב) שנת סני' תפנית נג'
(ג) ביק' סני' כית' סני'
(ד) לקח' לנ' (ד) שנת לו'
(ה) חולין ק"י (ט) ותוספתא פ"ג
ועין תוספתא ה"ב ד"ה ר"ה
שלא יזכר' (ו) ב"רס' ל"ג
א' (ז) שנת קני' (ח) וזה
קמה לפ' רש"י דמתניתין זה
לקח' ומתבר' קמה פ"ט
מסא"כ ר"ה דלא תשכ
לקח' רק אם מזכיר סני' הכל
אלא אם אימר תן לי צדינ'
פסמ' לא תשכ' לקח' לא קמה
פשיטא דהא קמ"ל דתפנית
שני ופי' רש"י ומזכיר'
(ט) ע"י ה"רין ללא גמ' ליה
(י) ע"י תוס' שנת קמט' ר"ה
בני מוצה ומזכיר' כ"ט ע"ה
ד"ה בני ופי' (כ) דף קמ"ג

הגרות הב"ח
(א) רש"י ד"ה וכן ופי'
דגנאי י"ע ה"ה שנתא':
(ב) תוס' ד"ה מביא ופי'
י"ל דתפס מ"ר בשבת
שליש י"ל:

לעני רש"י
גריד' (גריד' ה"ה)
טובה טורנדיווי"א
[טורנדיווי"א] חלק ושל
[שולחן] שאספר להפרידו

מוסף רש"י
הלכה למעשה. לזריות
על המעשה (ע"י ע"ג)
מרא דעובדא. המקדק
מתש"י. שנת (ז) וזכר
מתש"ס טיפוס (חולין
ע"ג

אין שנין קמט. שרקדו מאחמול ונא לשנותו בנפס ליפותו אין שונין
לאפשר לו מאחמול: שונין. דליכא טרחא וזכר הגרלה הוא שזו היא
פעם שניה ואין זה מחרקד לבדו: הני סנא קמיס דריבנא אין שונין.
ואפילו נפל לתוכן צרור או קיסם אלא בודק הקמטין והלזרות וזכרון
צדיו: כל שכן דאסור. דמחזי
כזכור וזכור אכ מלאכה היא כהרקדה
והסונה אינו מרקד שהרי נראה שכל
יוצא ואין כלן סובין: לאכא. למכרי:
שקלא טיבוסין. אין אט מחזיקין
לך טובה בך נעולה היא טובתך
ומוטלת על הקוים. טיבוסין גריד'
בלע"ז: מהולסא. נשות: סודן
בנכרדעא. שכלן יודעות שמותי:
אגבא דמסולתא. באחורי הנפס כדי
לשנות: רפסא מעליפתא. אי את
דריכא לשנות דשונין קמט ציוס טוב:
אגבא דפסורא. אחורי השלחן שיש
לי מן שקורין טורנדיווי"א והיא
הימה שונה הקמט על אחוריו משום
שני: הא דידן. זו אשמי צרמיה
דמי צר חמא היא: מה דעובדא.
מדקק דמעשיו: רועס. זה המגדל
בהמות ופעמים שמוכר מהן: הרגיל
אלו. שמתוך שרגיל אללו מאמיני
ונמט לו בלא פסוק דמיס: פסס.
המפטס עופות. לשון משמין: סוס
מדה. קב או קנים: סוס
מקח. דמיס:

הדרן עלך אין צדין

המביא. ממקום למקום. בתוך
התמוס או ע"י ערוב:
לא יביאם בסל ובקופסא. לתם שלש
וארבע בתוך קופסא וישאם משום
דנראה כמעשה דחול לשאם משאות:
אלל מביא על כספו. אחת או שמיס
דמוכח דלגורן י"ע: או לפניו. כידו:
וכן המולך את הסבן. להסק או
לנכמה לא ישיל קופסא לאחוריו דגנאי
י"ע (ב) שנראה כמתכוין למלאכה רבה
או להולך למקום רחוק דרך חול:
ומתחילין

המביא כ"י יין מביאם בסל ובקופסא אבל
מביא הוא על כתפו "או לפניו וכן המולך את התבן
לא ישיל את הקופסא לאחוריו אבל מביאה הוא בידו "ומתחילין
בערמת

מדה ה"ל למימר ובלבד שלא יזכיר מדה ומו לא לכן ג"ל כר"מ דגרים סכוס מנין וקאי אלעיל וה"פ אמרת דילך אלא חנוני הרגיל
אללו ויאמר לו תן לי ה' אגוזים או י' אפרסקין ובלבד שלא יזכיר סכוס מנין שלא יאמר לו תן לי י' אגוזים וכבר נתת לי י' ואם
כן אני חייב לך מ' בין הכל אכל רבי שמעון אומר ובלבד שלא יזכיר סכוס מקח שלא יאמר לו תן לי אגוזים בששה פשיטין וכבר
נתת לי כך ואם כן אני חייב לך מכל י"ב פשיטין אלא סכוס מנין שרי "וכן איתא בתוספתא ובה"ג מכאן יש לזהיר שלא להזכיר
אפילו סכוס מנין לפי שדונה למקח וממכר:

הדרן עלך אין צדין

המביא כ"י יין וכו' לא יביאם בסל. ומימה דלמרינן בשנת פ' מפנין (דף קט: ושס) מפנין ד' קופות או ה' וכ"ש שיהא מותר ב"ע וי"ל
דהתם מיירי (ב) שאינו יכול להוציא לתוך ואין רואין אותו וע"כ מותר והכא מיירי ב"ע"ט שיכול להוציא לתוך ורואין אותו וע"כ יהא
אסור שהרואה אותו אומר לזרין חול מביא אותם ולהכי אסור ומ"מ קשה דלמא אכל הוא מביא על כתפו אלמא משמע דמרבה דהלוכא עדיף
וקאמר התם במסכת שבת' למעוטי דהלוכא עדיף ויותר טוב להביאן בכל או בקופסא כפסס אחת מלהביאן כל אחת בפני עצמה וי"ל דלמה דפי'
ניחא דהתם מיירי בשנת דלא הוי כעובדי דחול שאין מטלטל כי אם מוית לזית באתו צית ולכן קאמר למעוטי דהלוכא עדיף טפי משום טרחא
ימירא אכל הכא מביא ב"ע"ט משום טרחא ימירא לא קפדינא אלא משום דמחוי דעביד כעובדי דחול וא"כ עדיף טפי לאפוש' בהלוכא ועשה
דרך שני כי היכי דלא לתחוי דעביד כעובדי דחול ופעמים נמי דאסור לאפוש' בהלוכא א"ע"ג דמעט דמשאוי כיון שאין משנה מדרך חול:
דלדו

שמואל הלכה הבעשה אחא לאשמועינן. פי' דלס יבא שוס אלס
לשאלו לנו כיצד יעשה אומרי' לו הוראה לאסור אכל אס
אנו רואין שוס אלס שנוהב היתר בדבר אין אנו צריכין למחות בו ולפי
זה לא פליג שמואל ארבי דמרייהו מודו לאסור למעשה מיהו בה"ג
פירש ושמואל הלכה למעשה אחא
לאשמועינן ופליג אנרייתא ופליג ארבי
יש פוסקין כשמואל ואע"ג דהלכה
כרב באסורי מ"מ מולאמר סתמא
דהש"ס שמואל הלכה למעשה אחא
לאשמועינן משמע דהלכה כותיה ויש
פוסקין כרב משום דהלכה כרב
באסורי וכ"ש הכא דהא חנא [נדב] כרב
שמואל כותיה דרב ואומר הר"ר
שמואל מאיבירא דלפי' למ"ד דהלכה
כרב מ"מ אסור לנו בומה הוה למדוד
משום ליעול חלה בעין יפה דדוקא
בימין שהיו מפרישין חלה אחת מכ"ד
ונמנין להן שייך לומר דמותר משום
עין יפה אכל אנו שאין מפרישין כי
אם מעט אפילו מעיקר מריבה ואמרו
מעט נמי אינו נאכל אלא נשרף אין
למדוד דלא שייכא סברא דקאמר
הכא כדי שטמול חלה בעין יפה אלא
יש לנו לשער מאומד שתייה צריח
כשעור משום הנכרה וכן כפסח נמי
יש לזהיר מלמדוד ציוס טוב למנות
וארין לעשות פחות כשעור ולא
ימדוד מדה שעה למדוד בחול
בנמנוס אלא יפחות או יוסף אם
המדה קטנה:

אגבא דפתורא. פ"ה אחורי
השלחן כמו אגבא דמהולתא
ואפשר לפרש ע"ג השלחן ממש וחשיב
שני לפי שדרך לקדק צעריה ומ"מ
אין להמיר תמלת הרקדה על ידי
שני דה"ס אשונין דכרייתא קאי
ורש"י פירש דע"י שני אין לחלק
ויש לקמון עליו לענין להמיר לשפחה
נכרית תמלת הרקדה ע"י שני אכל
אנו לעמנו אין לקמון:

אצל חנוני הרגיל אצלו ואומר לו תן לי גדי
אחד או מלה אחד אצל טבח הרגיל אצלו
ואומר לו תן לי כף אחת או ירך אחת אצל
פטם הרגיל אצלו ואומר לו תן לי תור אחד
או גזול אחד אצל נחתום הרגיל אצלו ואומר
לו תן לי ככר אחד או גלוסקא אחת ואצל
חנוני הרגיל אצלו ואומר לו תן לי עשרים
ביצים או חמושים אגוזים עשרה אפרסקין
וחמושה רמונים ואחרוג אחד ובלבד שלא
יזכיר לו סכום מדה ר' שמעון בן אלעזר
אומר ובלבד שלא יזכיר לו סכום מקח:

הדרן עלך אין צדין

המביא כ"י יין וכו' לא יביאם בסל. ומימה דלמרינן בשנת פ' מפנין (דף קט: ושס) מפנין ד' קופות או ה' וכ"ש שיהא מותר ב"ע וי"ל
דהתם מיירי (ב) שאינו יכול להוציא לתוך ואין רואין אותו וע"כ מותר והכא מיירי ב"ע"ט שיכול להוציא לתוך ורואין אותו וע"כ יהא
אסור שהרואה אותו אומר לזרין חול מביא אותם ולהכי אסור ומ"מ קשה דלמא אכל הוא מביא על כתפו אלמא משמע דמרבה דהלוכא עדיף
וקאמר התם במסכת שבת' למעוטי דהלוכא עדיף ויותר טוב להביאן בכל או בקופסא כפסס אחת מלהביאן כל אחת בפני עצמה וי"ל דלמה דפי'
ניחא דהתם מיירי בשנת דלא הוי כעובדי דחול שאין מטלטל כי אם מוית לזית באתו צית ולכן קאמר למעוטי דהלוכא עדיף טפי משום טרחא
ימירא אכל הכא מביא ב"ע"ט משום טרחא ימירא לא קפדינא אלא משום דמחוי דעביד כעובדי דחול וא"כ עדיף טפי לאפוש' בהלוכא ועשה
דרך שני כי היכי דלא לתחוי דעביד כעובדי דחול ופעמים נמי דאסור לאפוש' בהלוכא א"ע"ג דמעט דמשאוי כיון שאין משנה מדרך חול:
דלדו

נא א ב ג ח ט י
מכלת יו"ט הלכה
יד תפס לאין טעוטי
א"ה שמון לקח' סני' ב'
ב ד ר ו ז ח ט י
מחל יו"ט הלכה כג
כד פמג לאין טעוטי
א"ה שמון שנת סני' ג'
ויקמן מקח סני' ג':
א ח ט י פ"ה הלכות
יו"ט הלכה א סנא
לאין טעוטי א"ה
שמון שנת סני' ג' ופי'
מקח סני' ג' (ט):

רבינו הונא
שמואל הלכה למעשה
אחא לאשמועינן. ולאסור
מתויה הוא דאחא.
דרש רבה בר רב הונא
והי' בנהרדעא הלכה
שמוין קמח. כלומר פסס
שניה ב"רס'. אפר לוח
רב חמא אפרו ליה
שקלא שבוטין שרי
אחורי. כלומר שיהיה
דבריו הטובים מביקום
קריס'. ובי להוראתך
צדינן כבר צא וראה
כמה כבדות סוככות
בנהרדעא כל אחת טובת
בנפס ובכרה. דבייהו
דרב יוסף היתה כובות
באחוריו הנפס. כלומר
ואמר רב אשי בחו של
רבי בר אבא היא אילו
לא ראהה בבית אביה
לא היה עושה. אומר
אדם לחנוני תן לי ביצים
ואגוזים כטנין שכן דרך
בעל הבית להיות מנה
בתוך ביתו. ת"י הולך
אדם אצל טבח הרגיל
אצלו ואומר לו תן לי גב
אחד או ירך אחת כו'. וכן
אצל נחתום ואומר לו תן
לי ככר אחד או גלוסקא
אחת כו'. וכן אצל חנוני
הרגיל אצלו ואומר תן לי
כי' ביצים י' אגוזים י'
אפרסקין ב' רמונים אחרוג
אחד. ובלבד שלא יזכור
לו סכום מקח. פירוש לא
יאמר לו יש לך עלי' (ב')
כסף תן לי בכסף אחר
נעשה לך עלי' כי כפסס.
וזה פירוש סכוס מקח.
סכוס מנין יאמר לו יש לך
י' אגוזים חו' לי עכשוני
אחריה הוי יש לך מנה.
הדרן עלך אין צדין
המביא כ"י יין ממקום
כו'. לא יביאם בסל
ובקופסא אבל מביא הוא
על כתפו לפניו. המולך
התן לא ישיל הקופסא
לאחוריו אבל נוטלה בידו.

(א) נראה דל"ל לו תן עלי ספק
אחר תן לי כפסס אחר נפשה
לך ע"י.
לך ע"י.